LIPANAN
Journal Arménien
NEUTRE

ADMINISTRATION
Place des Canons, 9, Rue d'Italie
BEYROUTH «Liban»
DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE
J. ADJEMIAN

ԼԻԲԱՆԱՆ

Ազգային - Քաղաքական Գրական
ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

Է. ՏԱՐԻ Թիւ—556 ՇԱԲԱԹ 9 ՄԱՅԻՍ 1931 ՀԱՍՏ 3 Ս. Գ.

ليبان
جريدة ارمنية
حرة

ԲԱԺՆԵԳԻՆ

ՕՐԻՐԻԱ—	Տրկ.	Վեցամ.	Եռամս.
	350	175	125
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	6	4	2 Ոսկի

Խմբգ. Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՌԱՋԻՆ ԱՐԱՐԸ

Վեհափառ Կաթողիկոսը 26 Մարտ թուակիր կոնդակով մը գիտցուցած էր Հալէպի Առաջնորդ Արտաւազդ Եպս.ին, թէ աթոռակից Բարգէն Եպս.ին Կաթողիկոսական օծումը պիտի կատարուի 19 Ապրիլին, Հալէպի մէջ։

Հալէպի «պարտականաչ» Առաջնորդը այդ կոնդակը «Եփրատ»ի 4 Ապրիլ թիւին մէջ հրատարակութեան տուաւ, հակառակ դրուած արգելքի և կարգապահութեան։

Պէյրութի դաշնակցական թերթը այս որ տեսաւ, իր 11 Ապրիլ թիւին մէջ գրեց «ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՆԱԽԱՏԻՆՔԸ» խորագրով իր մէկ աննման խմբագրականը, ուր կ'ըսէ.

— «Այլ տեղ պէտք է փնտռել սակայն գաղտնիքը այդ նախատական վերաբերմունքին, որ Լիբանանի Առ-Առժամեայ Վարչութիւն կոչուած ԱՆՀԵՂԻՆԱԿ և ԱՊՕՐԻՆԻ մարմինը ցոյց տուաւ բովանդակ Լիբանանահայութեան՝ Լիբանանահայ մամուլին հանդէպ։ Կաթողիկոսական փոխանորդն ու իր նախագահած –Առժամեան գզրոցներու մէջ պինդ պահեցին կոնդակներն ու հրահանգները արհամարհելով ժողովուրդը, իբրև արգիւնք բոլոր չրջաններու մէջ ԻՐԵՆՑ ՎԱՅԵԼԱԾ ԱՆՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ։ Եւ ինչո՞ւ այդ բոլոր մտավախութիւնը, գիտէ՞ք. չորս աշխարհական պատուիրակներ ընտրելու համար, որոնց պաշտօնը կը բաղկանայ մի միայն պարզ տեղեկատուութենէ մը, քանի որ ՁԵՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ և ԸՆՏՐՈՒԱԾ ԵՆ ԱՊՕՐԻՆԱՒՈՐ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ։ Լիբանանահայ Վարչութիւնը նոյն իսկ ինք իր վրայ վստահութիւն չունէր որ պիտի կրնար նման ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ մը ընտրել, և այդ է պատճառը որ իր խիստ գաղտնի ժողովին մէջ ընտրած չորս պատուիրակներուն բոլորն ալ վարչութեան անդամներ են։

«Սակայն Լիբանանի հայութիւնը պիտի հանդուրժէ՞ այսքան նախատինքի ու արհամարհանքի, որ իրեն դէմ կը նիւթուին ԶԻՆՔ ՁՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ և ԻՐ ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆԸ ՁՎԱՅԵԼՈՂ մարմնի մը կողմէ, որուն գոյութեան ընթացքին աւելի վրդովուած է իր խաղաղութիւնը։

«Վերջապէս մութ եւ կասկածելի բան մը կայ այս բոլորին մէջ եւ գուշակութիւնները լաւ յոյսեր չեն տար։

«Մենք դեռ կը խօսինք կաթողիկոսական օծման և եպիսկոպոսներու և ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎԻ ՄԱՍԻՆ, որոնք պիտի ուսումնասիրեն մեր գաղութին ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐԸ»։ (ընդգծումները մերն են)

Ուրեմն, Ապրիլ 11ի օրը, ըստ դաշնակցական թերթի, Լիբանանի «Առ-Առժամեայ Վարչութիւն կոչուած»ը ԱՊՕՐԻՆԻ է, ԱՆՀԵՂԻՆԱԿ, ԱՆՎԸՍՏԱՀԵԼԻ, ԱՆԻՐԱՒԱՍՈՒ, ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՉԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ։ Անոր ընտրած չորս պատուիրակները ՁԵՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ, ԸՆՏՐՈՒԱԾ ԵՆ ԱՊՕՐԻՆԱՒՈՐ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ, ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ է։ Իսկ անոնց կազմածը «ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՇԽԱՐԿԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎ» է, որուն պաշտօնը կը բաղկանայ մի միայն պարզ տեղեկատուութենէ մը։

Եւ այս ամէնը, գիտէ՞ք թէ ինչու. որովհետև «խիստ գաղտնի ժողովին մէջ ընտրուած չորս պատուիրակներուն բոլորն ալ վարչութեան անդամներ են»։ Կ'ըսէ դաշ. թերթը։

Առնենք յաջորդ թիւը, 14 Ապրիլ։ Հոս, առաջին էջին վրայ «ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՕԾՈՒՄ», «ՀԱԼԷՊԻ ԲՈՒՌՆ ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԻՒՆԸ», ԳԱՒԱՌԱԿԱՆԻ ՎՃՌԱԿԱՆ ԿԵՑՈՒԱԾՔԸ» վերտառութիւններու տակ կը գրէ.

— «Ազգային մարմինները ցարդ չեն կրցած հասկնալ թէ՝ ի՞նչ կը նշանակեն Վեհափառի կոնդակներուն մէջ ակնարկուած խնդիրները, որոնց քննութեամբ պիտի զբաղի համագումարը, որուն պիտի մասնակցին նաև ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐ։ Սոյն ժողովի պաշտօնը մինչև հիմա անորոշ է, սակայն կ'ենթադրուի որ ան Մի ՄԻԱՑՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՎ ՊԻՏԻ ԶԲԱՂԻ, քանի որ ԱԶԳԱՅԻՆ, ՎԱՐՉԱԿԱՆ և ԿՐԹԱԿԱՆ հարցերով զբաղելու համար ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ է ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐՈՒ մասնակցութիւնը»։ (ընդգծումները մերն են)։

Հոս, դարձեալ «Անդլասասխանատու աշխարհական պատուիրակներ» են ընտրուածները։ Իսկ անոնց կազմած համագումարը, պիտի զբաղի «ՄԻՄԻԱՑՆ ԵԿԵՂԵՑԻԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՎ, քանի որ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ, ԿՐԹԱԿԱՆ հարցերով զբաղելու համար ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ է ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐՈՒ մասնակցութիւնը»։ (ընդգծումները մերն են)։

Ուրեմն, Ապրիլ 11ի օրը, ըստ դաշնակցական թերթի, Լիբանանի «Առ-Առժամեայ Վարչութիւն կոչուած»ը ԱՊՕՐԻՆԻ է, ԱՆՀԵՂԻՆԱԿ, ԱՆՎԸՍՏԱՀԵԼԻ, ԱՆԻՐԱՒԱՍՈՒ, ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՉԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ։ Անոր ընտրած չորս պատուիրակները ՁԵՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ, ԸՆՏՐՈՒԱԾ ԵՆ ԱՊՕՐԻՆԱՒՈՐ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ, ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ է։ Իսկ անոնց կազմածը «ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՇԽԱՐԿԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎ» է, որուն պաշտօնը կը բաղկանայ մի միայն պարզ տեղեկատուութենէ մը։

Եւ այս ամէնը, գիտէ՞ք թէ ինչու. որովհետև «խիստ գաղտնի ժողովին մէջ ընտրուած չորս պատուիրակներուն բոլորն ալ վարչութեան անդամներ են»։ Կ'ըսէ դաշ. թերթը։

Հոս, դարձեալ «Անդլասասխանատու աշխարհական պատուիրակներ» են ընտրուածները։ Իսկ անոնց կազմած համագումարը, պիտի զբաղի «ՄԻՄԻԱՑՆ ԵԿԵՂԵՑԻԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՎ, քանի որ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ, ԿՐԹԱԿԱՆ հարցերով զբաղելու համար ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ է ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐՈՒ մասնակցութիւնը»։ Կ'ըսէ դաշ. թերթը։

Միքիչ աւելի կարդանք։

— «Գաւառակցանը նկատի ունենալով ամբողջ Հալէպահայութեան փափաքն ու պահանջը, բացարձակ կերպով կ'արգիլէ Եփրեմ Տոհմունի եպիսկոպոսին մասնակցութիւնը համագումարին, որպէս անհարժեշտ։ Մինչ կողմէ Անտիոքի թաղականութիւնն ու հայութիւնը կ'սպառնան հեռանալ հայ եկեղեցիէն, եթէ Տոհմունի եպիսկոպոս մասնակցի համագումարին»։

Դարձնենք թերթը։

— «Արդեօք միւս թեմերը ի՞նչ կը մտածեն միւս եպիսկոպոսներու մասին»։

Հոս, արդէն մարտի փողը կը հնչէ . . . և հայ եկեղեցականներուն սիրտերը գող կ'ելլեն . . .։

Ձա՞ր մը . . . Դիշո՞ց մը . . . Մէկ-մեզ կիյնան բոլոր Տէրերն ու Տէրտէրները . . . և ի պատիւ քաղաքական մեծ կուռակցութեան՝ կը սակարկեն մասնայատուկ, նախա պատիւ, ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ աթոռներ՝ Տէրտէրներու և Տիրացուներու կողքին։

Ու կը վերջանայ առաջին արարը։

ՈՐԲ ԵՐԵԽԱՆԵՐՈՒ ԱՄԱՐԱՆՈՅԸ

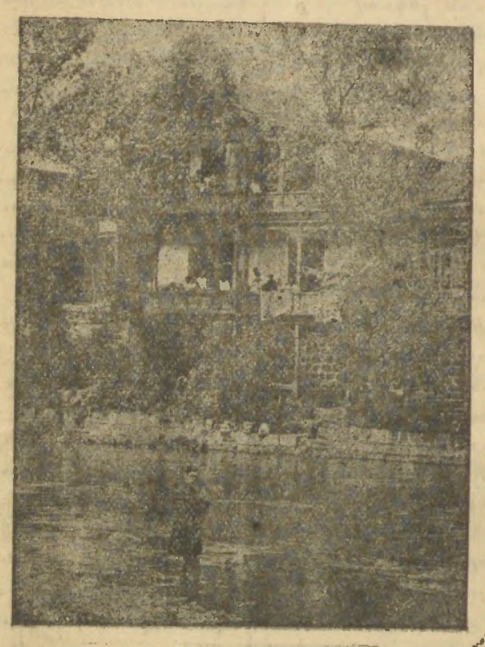

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ՝ ՀՐԱԶԴԱՆԻ ԵԶԵՐՔԻՆ

ՇԱ՛ՇԽՆՆԵՐ...

Տեղւոյս դաշնակցական թերթի 14 Ապրիլ թիւին մէջ Հալէպի «Թղթակից»ը 'ի մէջ այլոց հետեւեալ «զգայացունց» լուրը գրած էր.

—«Միւս կողմէ Անտիոքի թաղականութիւնն ու հայութիւնը կ'սպառնան հեռանալ հայ եկեղեցիէն, եթէ Տոհմունի եպիսկոպոս մասնակցի համագումարին»։

Հալէպի «Եփրատ»ը, իր 25 Ապրիլ թիւն մէջ հրատարակեց Անտիոքէն «ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԸ» ստորագրութեամբ իրեն ղրկուած հետեւեալ նամակը.

—«Ձեր ազգօգուտ թերթին 383 թիւի ազգային լուրերու բաժնին մէջ զարմանքով կարդացի այն լուրը թէ՝ տեղւոյս թաղականութիւնն ու ժողովուրդը իբր թէ սպառնացած ըլլան հեռանալ հայ եկեղեցիէն, եթէ Հալէպ գումարուելիք թեմական ժողովին մասնակցի Լաւադոկէի Առաջնորդ Եփրեմ Եպիսկ. Տոհմունին։ Արդ, կուգամ սոյն երկտողովս իմացնել թէ, ոչ թաղականութեան և ոչ ալ ժողովրդեան կողմէ նոյնատեսակ սպառնալիք մը չէ եղած. որովհետեւ տեղւոյս հայութիւնը ոևէէ կերպով չի փափաքիր Նորին Վեհափառութեան գործը դժուարացնել։

Վստահ եմ որ սոյն երկտողս ձեր ազգօգուտ թերթին մէջ հիւրընկալելու բարեհաճութիւնը չպիտի զլանաք։

Մնամ յարգանօք։

(Անտիոք) ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԸ

Այս անգամ, Անտիոքէն մեզի ղրկուած է տեղւոյն թաղականութեան ձուաձեւ կնիքովն ու երիք անդամներուն ստորագրութիւններովը հետեւեալ նամակը.

Յարգելի Խմբագրութիւն
«Լիբանան» թերթի
Պէյրութ

Կը խնդրենք Ձեր թերթին մէջ տեղ տալ ներկայ գրութեան։

«Լիբանան» թերթի վերջին թիւերէն մէկուն մէջ Անտիոքէն «սուգային մը» ստորագրութիւնը կրող «բաց նամակ» մը կարդացինք որուն նիւթն էր Եփրեմ Տոհմունիի խնդիրը։

Մենք երբէք չենք հաւատար որ Անտիոքի մէջ գտնուի որևէ մէկ ազգային, որուն կարծիքը համապատասխան ըլլայ յիշեալ նամակին։ Հետեւաբար նամակին Անտիոքէն զրկուած ըլլալը ըստ մեզի կասկածելի է։

Ներկայիս կը հրաւիրենք «Լիբանան» թերթը որ հրապարակէ իսկական անունը նամակագրին. հակառակ պարագային գինքը պատասխանատու պիտի նկատենք իրականութիւնը խեղաթիւրող այդ նամակի պարունակութեան համար։

Ի դիմաց Անտիոքի Թաղ. Խորհուրդի
Վ. Ա. դպիր
Ատենք. Կ. ՀԱՄԲԱՐԵԱՆ
Անտիոք 1/5/931 Ա. դպիր

Տք. Յ. ՏԷՐ ՊՕՂՈՍԵԱՆ
ԵՍԱՅԻ ԳՍԶԱՆՃԵԱՆ

Մեր կողմէն պարզ «էվալէ» մը միայն Հալէպի «Եփրատ»ին։

* * *

Հիմայ կարդացի՞ք, խնդացի՞ք . . . տարածեցէ՞ք ուրեմն։

Չի՛ բաւեր կարդալ՝ պէտք է հասկընալ։ Չի՛ բաւեր հասկնալ՝ պէտք է խորհիլ։ Չի՛ բաւեր խորհիլ՝ պէտք է գործել։ Չի՛ բաւեր գործել՝ պէտք է արդիւնքի՛ մը հասնիլ։

Ո՞վ գրեց այդ չնչաչարիկ նամակը մեզի։ Թաղականութի՞ւն մը, տօքթո՞ր մը, ատենաբե՞ր մը, եւ ա՞նպայման առեւտրական մը։ Ահա՛ Անտիոքի մեծե՞ր, խելացինե՞ր, ազգափրկիչնե՞ր՝ որոնք չեն գիտեր թէ ի՞նչ կը գործեն, ի՞նչ կը գրեն, ինչո՞ւ կը գրեն, որո՞ւ կը գրեն։ Քէորէքորիւնէ «Ազգային մը» կը փնտռեն. բայց չեն գիտեր թէ ինչո՞ւ, ի՞նչ ըրած է ան, ի՞նչ գրած է եւ ո՞ւր գրած է։ «ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԸ» կը փնտռեն, անոր ԱՆՈՒՆԸ Կ'ՈՒԶԵՆ՝ պարզապէս զայն բռնելու, ծեծելու, անարգելու, հալածելու, մատնելու, փախցնելու, գուցէ . . . մեռցնելու համար։

Չի այդ է պատգամը պետին։

Անունը կուզեն.— «Հակառակ պարագային զինքը (հրատարակող թերթը) պատասխանատու պիտի նկատենք իրականութիւնը խեղաթիւրող այդ նամակի պարունակութեան համար» կըսեն։

Վա՛յ «Եփրատ»ի գլխուն . . .։

Ահա՛ թէ ինչու մենք ընկերսիրաբար «Եփրատ»ը հրաւիրեցինք որ առաջ փըրթրն հաւաքել եւ տպարանովը հոս գալ։ Թող Եղիազարները Քէսէրճին մինչ աւելի ականջնուն վրայ իջեցնեն, թող Տօքթ. Պօղոսեանները տաղ գլուխին սախրնմը ըլլան, թող սոլո՞ր Ռ. մկավարները տարապանիկ քաշեն . . .։

Իսկ «ԱԶԳԱՅԻՆ»ը . . . ինչո՞ւ պէտք էր եւ օրուն, Ազգ. Ակգային գո՞ւն էիր մրնացեր՝ երբ մէկը չկար . . . Թուրք չեզող։

Հապա սա «բազմաթիւ ազգայիններ» . . . որոնք տեղւոյս դաշ. թերթին մէջ իրենց պօյէն վեր «ՃՇԳՈՒՄ ՄԸ» հրատարակած են, և կ'սեն թէ իրենք . . . Թուրք ըլլալու նպատակ չեն ունեցած, այլ . . . անոր պէս բան մը՝ անո՞նց ինչ կըսէ Անտիոքի թաղականութիւնը։

Բայց ա՞րդեօք մեզի ղրկուած ա՛ս՝ ա՛ռակն ալ կեղծիք մը չէ. սուտ ու չինծու. քանի որ ինքնուրոյն դրուած երեք ստորագրութիւնները չ'ստորագրեր յատկանշական են՝ և չափազանց ալատայայտիչ։ Դ. անդին գրգ ստորագրութիւնը ըստ ինքնի բաւարար էր. եթէ ոչ՝ թաղականութեան բոլոր անդամներուն ստորագրութիւնները հարկաւոր էին։

Նախնեա՛ր . . . շաչրմշ մի՛ քանէք ժողովուրդը . . .։

ՍՈՒԳԻ ՕՐ ՄԸՆ ԱԼ

Սգալինք մենք մեր ազգային սուգը, 24 Ապրիլի օրը։ Կը սգանք և՛ մենք մեր քաղաքացիական սուգը՝ այսօր 6 Մայիսի օրը։

Սուգը, քաղաքակիրթ մարդու համար չունի չլ ջգիծ. համապարփակ է ան, համազգայի՛ն, համամարդկայի՛ն։

Սուգը, սրտի զգայուն թել՛ բուն թրթռացումն է. սուրբ նուագ մը՝ որ կը թրխի սրտի խորերէն և կը կաթի աչաց ակերէն։

Զալէ՛րը միայն արցունք չունին։

Սուգը, պարզ տխրացում մը չէ, թուլացում մը չէ, տկարացում մը չէ։ Անոր մէջ կայ յարգանքի պարտականութիւնը, վերյիշումի հաճոյը՝ ո՛ր, ան ալ տխուր ըլլայ ան։

Սուգը, որքան որ թուլացում կը թարգմանուի, իր մէջ ունի կազդուրում, պոռթկում, խիզախում, և յաճախ՝ արտայանգում։

Սուգը, առաւել վեհութիւն մը կ'ստանայ մանաւանդ այն ատեն՝ երբ ան որպէս երախտագիտութեան, յարգանքի, պաշտանքի, դափնեպսակը կը դրուի ազգին, հայրենիքին, մարդկութեան համար ինկած նահատակներու համեստ հողակոյտին վրայ, ու կը կաթի անոնց չոր ոսկորներուն գոգը։

Սուգը, մեզ, հայերուս համար մանաւանդ մասնաւոր նշանակութիւն ունի, քանի որ անոր մէջն է մեր ամբո՛ղջ անցեալը։

Իսկ այսօրուա՛ն սուգը, պաշտա՛նք մը, յարգա՛նք մը, հիացո՛ւմ մը ունի՝ որովհետև զայն կը տանենք իր նահատակներուն կանգնած յաղթական կամարին տակ . . .։

Հո՛ն, ուր Սուրիոյ և Լիբանանի հայրենանուէրները իրենց չունչը փչեցին՝ հոն կեանքը կը տիրապետէ։

Հո՛ն ուր կախաղանն է՛ր ճօճեցին՝ հոն ազատութիւնը կ'աշխատակէ։

Մենք կը խոնարհինք այդ մեծ փառքին առաջ . . . որովհետև այդ մեր գաղափարի յաղթանակն է, այդ մեր դարերու հաւատքն է, այդ մեր նահատակներուն կախաղանի խօսքն է.— «Հո՛ն ուր կախաղանները ճօճում՝ հոն կեանքն է տիրապետում»։ Սա մեր անմահն Փարամպին վերջն պատգամն է։

Եթէ մենք մեր առաքելին այս պատգամը չի կրցինք շեփորել իր կախաղանի պատուանդանէն՝ կը շեփորենք զայն այսօր մեր Սուրիացի եւ Լիբանանցի հայրենակիցներուն հետ միաշուրթն՝ Սուրիական սա պայծառ կամարին տակ՝ Սուրիացի նահատակներու պանծալի շիրիմին առաջ։

Յարգա՛նք անոնց . . .

Հոմբո՛յր մը անոնց հայրենիքին։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ

ՄԵԾ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ
ՎԻՐԱՒՈՐՆԵՐ ԵՒ ՄԵՌԵԱԼՆԵՐ
ՆԱՀԱՍ ՓԱՇԱ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԱԾ

Եւրոպական և Արեւելեան մամուլը մեծապէս կը հետաքրքրուի Եգիպտական Հարցով։ Տարիներէ ի վեր պայքարը կը տեւէ կառավարութեան եւ Վաֆտի միջեւ։

Վաֆտը, հանգուցեալ Սա՛ատ Զաղլուլ փաշայի հիմնած ազգայնական կուսակցութիւնն է, որ տարիներէ ի վեր կը պայքարի Եգիպտոսի անկախութեան համար։ Սա՛ատ Զաղլուլ փաշա մեռաւ փառքով և պատուով, իր հետ տանելով երկրին սիրտը։

Սա՛ատ Զաղլուլ փաշային յաջորդեց անոր աջ բազուկը՝ Նահաս փաշա։

Վաֆտը կը ներկայացնէ Եգիպտոսի միջին եւ վարին դասակարգը, որ կը կազմէ տեղական ժողովուրդին իննսուն առ հարիւր համեմատութիւնը։ Ի՛նչ մէջ ունի ուժեղ եւ յանդուգն մտաւորականութիւն՝ որ առանցքը կը կազմէ այդ կուսակցութեան։

Վաֆտը ընդ-միշտ ընդդիմադիր դիրքի վրայ գտնուած է, եւ իր հիմնադիրը՝ Սա՛ատ Զաղլուլ փաշա, քանիցս բանտարկուած ու աքսորուած։

Վաֆտը, ըլլալով ժողովրդական մեծ կուսակցութիւն մը, շատ անգամներ յաղթական դուրս եկած է, եւ իշխանութեան գլուխ անցուցած իր հիմնադիր պետը։

Վաֆտը միշտ անհաշտ Անգլիական տիրապետութեան, մեծ դժուարութիւններ հանած է անոր Եգիպտական քաղաքականութեան դէմ՝ պատճառ տալով Անգլ. զինուորական միջամտութեանց։

Վաֆտը, երեսփոխանական ընտրութիւններու մէջ միշտ յաղթական եղած է, եւ հակառակ անգլիական ու թագաւորական խրտչումներու՝ իշխանութեան գլուխը անցուցած է ծայրահեղ ազգայնականներ։ Երեսփոխանական ժողովի ցրումին վերաբերեալ որոշումներն անգամ գործնական արդիւնք չեն տուած։

Անգլիական կառավարութիւնները, համոզուած ըլլալով, թէ առանց Վաֆտի հաւանութեան կարելի չէ որեւէ համաձայնութիւն գոյացնել՝ շատ յաճախ զիջողական քաղաքականութեան մը հետեւած են։

Սա՛ատ Զաղլուլ փաշայի նախագահութեան տակ Լոնտոն բանակցութեանց գացած պատուիրակութիւնը չէր յաջողած։ Անգլիացիք այդ բանը կրկին փորձեցին Նահաս փաշայի օրով՝ եւ չյաջողեցան։ Այդ բոլորը կը ցուցնեն թէ պայքարը կառավարական կուսակցութիւններու միջեւ ըլլալէ աւելի՝ քաղաքական էր։

Անգլօ-Եգիպտական պայքարն էր այդ՝ տեղական քօղի տակ ծածկուած։

Վերջին անգամ երբ Ֆուատ թագաւորին յաջողուեցաւ ցրուել երեսփոխանական ժողովը, գործի գլուխ բերաւ Ստգի փաշան։ Ստգի փաշային անհատական ձիրքերը կարելի չէ ուրանալ։ Ան ունի հաստատակամք եւ վճռականութիւն։ Նախկին Վ. Ֆտիսթ մրն է ան։ Սա՛ատ Զաղլուլի աքսորի ընկերը։ Բայց Ստգի փաշա այն օրէն որ լքան եւեցաւ Վաֆտէն՝ եղաւ անոր անողոք թշնամին։

Ստգի փաշային առաջին գործը եղաւ կախակայել երեսփոխանական ժողովը, ուր Վաֆտիսթները բացարձակ մեծամասնութիւնը կը կազմէին։ Եւ ապա ամէն միջոց ի գործ դրաւ վարկաբեկելու համար Վաֆտը, և անդամալուծելու համար անոր գործունէութիւնը։

Ստգի փաշա իր հետ ունէր երկրին զինուորական ոյժը, թագաւորին հաւանութիւնը, և Անգլիոյ օժանդակութիւնը։ Ան երկու տարիներ անընդհատ աշխատեցաւ կոծանելու համար Վաֆտը, եւ սակայն չի յաջողեցաւ։

Վաֆտիսթները գաւշակելով իրենց մեւ ապագան, միացան Ազատական կուսակցութեան հետ, որուն նախագահն էր Մուհամէտ-Մահմուտ փաշա, և մէկ ճակատ կազմեցին գաւառապետութեան դէմ։

Պէտք է դիտնալ սակայն, որ Ազատական կուսակցութիւնը մինչ այդ՝ հակավաֆտիսթ էր, և ի՛նչպէս անոր գործունէութեան։ Բայց այդ ընդհանուր կուսակցութիւններուն հեշտօրէն կապուեցան իրարու՝ երբ Ստգի փաշայի դահլիճին տապալման անհրաժեշտութիւնը կար մէջ տեղ։

Ստգի փաշա սակայն, լաւ չափած ըլլալով իր հակառակորդներուն միացեալ ոյժը, յառաջիկայ ընտրութեանց համար փոխեց ընտրական հին ձեւը, և հաստատեց իր շահերուն համապատասխան նոր ձեւ։

Վաֆտ-Ազատական կուսակցութիւնները ընդդիմացան Ստգի փաշայի այս հակասահմանադրական արարքին դէմ, և բուռն լեզուով արտայայտուեցան իրենց մամուլին մէջ։

Ստգի փաշա դադրեցուց անոնց արտայայտութիւնը եղող կարեւոր թերթերը» և սպառնաց ամենախիստ միջոցներու դիմել։

Վաֆտ-Ազատական կուսակցութիւնները սակայն, վճռականապէս յայտարարեցին, թէ յառաջիկայ ընտրութեանց չպիտի մասնակցին, եթէ Ստգի փաշային պատրաստած ընտրական նոր օրէնքը չփոխուի հիմովին։

Ահա այս պարագաներն են, որ տեղի ունին վերջին արիւնալի դէպքերուն և պատճառ դարձան Նահաս փաշայի ձերբակալման։

ՎԵՐՋԻՆ ԴԷՊՔԵՐԸ.—Վաֆտ-Ազատական կուսակցութեանց պետերն ու ներկայացուցիչները, կ'ուզեն Եգիպտոսի շրջանները երթալ, ընտրական պայքար մղելու համար։

Վարչապետ Ստգի փաշա, Վաֆտի նախագահ Նահաս փաշային ուղեալ նամակով մը կ'զգուշացնէ զայն իր այդ քաղաքական պտոյտէն, և կ'ըսպառնայ հակառակ պարագային ոստիկանական ոյժով արգիլել անոր ճամբորդութիւնը։

Նահաս փաշա բուռն պատասխանագրով մը հակասահմանադրական կ'որակէ Ստգի փաշային այս քմահին արգիլումը, և ինքզինքը ազատ կը յայտարարէ ամէն կողմ երթալու իր ընտրական պայքարի քաղաքացիական անձեռնմխելի պարտականութիւնը կատարելու համար։

Այս պատասխանագրին կը ձայնակցի նաև Ազատական կուսակցութեան պետ՝ Մուհամէտ-Մահմուտ փաշա։

Նահաս և Մուհամէտ փաշաները կերթան կայսրան, ուր ոստիկանական մեծ ոյժեր կուզեն արգիլել անոնց մեկնումը։ Ցառաջ կուգայ ժողովուրդի և ոստիկանութեան միջև բախում մը՝ կը վիրաւորուին շատեր՝ Նահաս փաշա գլխէն, և Մուհամէտ փաշա թեւէն։ Մուհամէտ փաշային ֆէսն ալ կը կորսուի։ բայց անոնք կը յաջողին մեկնիլ շոգեկառքով։

Կառավարութիւնը, ճամբան կը զատէ փաշաներուն վագոնը, և կը ճամբէ շոգեկառքը։ Ուրիշ լոյսոթիֆ մը կուգայ, փաշաներուն վագոնը կառնէ կը տանի զինուորական ամայի կայան մը։ Փաշաները ստիպուած կըլլան օթոյով վերադառնալ իրենց տուները։

Նահաս փաշան չի յուսահատիր ասով։ երբ շոգեկառքով անկարելի կ'ըլլայ իրեն երթալ իր նպատակատեղին, օթոյով կերթայ գաղտնի։

Կառավարութիւնը նախապատրաստութիւն չ'ունենալուն, մեծ ցոյց մը կ'սկսի քաղաքին մէջ, ընդհարում մը կ'ըլլայ ժողովուրդին և ոստիկանութեան միջև, և շատեր կը վիրաւորուին, ու միքանիներ կը մեռնին։

Իրիկուան, երբ Նահաս փաշա Գահիրէ կը վերադառնար, Ճիզէի մէջ ձերբակալուեցաւ, և հարցաքննութեան հանուեցաւ։

Նահաս փաշային այս ձերբակալութիւնը կը ցուցնէ թէ Ստգի փաշային դ'ըքը դեռ շատ զօրաւոր է, և թէ անիկա կուզէ գործադրել իր սպառնալիքը, որ նախապէս ըրած էր։

«Փուրնալ Տիւ Քէր» կը գրէ թէ հարցաքննութիւնները մինչեւ առաւօտեան ժամը 4ը տեւեցին որմէ ետքը Նահաս փաշա և իր ընկերները ազատ արձակուեցան։

Վերջին հեռագիրները կըսեն թէ Պէնի Սուէֆի դէպքին մէջ մեռած են 4 անձեր, և կան 15 ժողովուրդէն և 30 ոստիկաններէն վիրաւորներ։

«Էվ. Տիա» Լոնտոնէն կ'իմանայ թէ պետական շրջանակներու մէջ քացարձակ վերապահութիւն կը տիրէ։

Եգիպտոսի քաղաքական ներքին կացութիւնը անակնկալներով հղի է։

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

Գրեթէ ամէն տարեմուտի և տարեվախճանի սովորութիւն դարձած է, որ շարք մը կրթական պաշտօնեաներ յօդուածներ սարքագրեն մանկավարժական այս ու այն նիւթին շուրջ։

Եւ հակառակ կարգ մը քաղաքներու մէջ հիմնուած ուսուցչական միութիւններու գոյութեան, ցաւէ հրապարակի վրայ՝ բեմէ կամ մամուլէ՝ չկրեցաւ առանձինն դասերու աւանդման մեթոտներուն շուրջ ոեէ խօսք։ Բանախօսութիւններու և յօդուածներու նիւթը հազար անգամ յիշուած գաղափարներ կազմած են և անտարակոյս պիտի կազմեն տակաւին։

Մենք՝ առաւելապէս կը հաւատանք, թէ հայ դպրոցէն ներս ոտք դնող ոեւէ ուսուցիչ՝ ինչ աստիճանի ալ կրթութիւն ստացած ըլլայ, կրցած է մտքի այնքան պաշար հաւաքել, որ ընդհանուր մանկավարժական սկզբունքներու շուրջ գրուած ու խօսուած մտքերուն արդէն իսկ ծանօթացած է, որով այդ մասով տակաւին ուսուցչական սերունդ կրթելը յետ պատերազմեան ճապաղ աշխատանք մը կարելի է համարել։ և այս այն պատճառով, որ հրամցնողներ, իրենք են որ զարգացումէ հեռու, բաւականացած են նոր շեշտով հին ամբարուած ծանօթութիւններու քսակը բանալ և հրապարակախօսական կամ հրապարակագրական կարողութիւններու ապացոյցը տալ ու ասով մեծ մտքի համբաւը ապահովել, զիրենք լսող ու կարդացող ուսուցչական փաղանքը խօսքէ ու դարձուածքէ շլացած ամբոխ մը կարծելով։

Ու ցաւալի է, որ այդ մտածումը իրականացած է։

Բայց, մեր ուսուցչական վերքը այլ տեղ է։ Մեր ուսուցիչները զբաղուած ըլլալով ուսուցչանոցի ընթացքէն, պէտք ունին առանձինն դասերու մեթոտներու ծանօթութեան։

Ահա, այս պէտքին փոքր չափով սատարելու համար կը ձեռնարկենք՝ շատ փոքր յառաջաբանէ մը ետք, տալ շարք մը դասերու մեթոտներու մասին ծանօթութիւն և անոնց կցել գործնական դաս մը։

Այս մասը անշուշտ օրաթերթէ աւելի մանկավարժական-հոգեբանական պարբերաթերթերու կը պատկանի, սակայն հայ իրականութիւնը գրկուած ըլլալով այդ օրինակ մամուլէ, կ'ստիպուինք տալ քաղաքական թերթերու, խնդրելով որ հայ ընթերցողը ներողամիտ գտնուի։ Իր այս ներողամտութիւնն ալ մանկան դաստիարակութեան ծանր գործին մէջ իր բերած բաժինը թող համարուի։

Մեր նախաբանը պիտի ըլլայ դասաւանդութեան մեթոտը և կըրթութեան միջոցները։

ԴԱՍԱՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՄԵԹՈՏԸ.— Մանկավարժութեան մէջ մասնաւոր տեղ կը տրուի դասախօսութեան ուսուցումին, այսինքն ինչո՞ւ սովրեցնել, ի՞նչ սովրեցնել և ի՞նչպէս սովրեցնել։

Մենք դուրս պիտի թողունք առաջին երկուքը և պիտի խօսինք վերջին հարցման մասին։

ԷՈՒԹԻՒՆԸ.— Մեթոտը որոշ սկզբունքներու վրայ հիմնաւորուած ուսման եղանակն է, որ ուսուցչէն կը գործածուի դասաւանդութեան նպատակին հասնելու համար։

Այս սկզբունքները կը բղխին մանկան հոգեբանական օրէնքներէն։ Հոգեկան կեանքին մէջ՝ ֆիզիքական աշխարհին նման՝ նոյն օրէնքները կը տիրեն, ուստի կարելի չէ ենթադրել, թէ որքան մարդ կայ, այնքան մեթոտ ըլլալու է։

Հոգեկան կեանքի օրէնքներու յստակ, ըմբռնումը ուսուցչին աշխատանքն է, որմէ ետք ան կարող կ'ըլլայ գտնել այն ճշմարիտ ձեւը, որով կարելի է հասնիլ մանկան հոգիին։

Ճիշտ է, որ այդ ճշմարիտ եղանակը իր մէջ մասեր ունի, սակայն այս մասերը իրարու լրացուցիչ են աւելի, քան հակաթէզեր։

ԱՐԺԷՔԸ.— Ուսուցիչը որքան ալ նախապատրաստուած ըլլայ, տակաւին իբր դասաւանդող օգտակար պիտի չկրնայ ըլլալ, եթէ որոշ մեթոտով չի տայ իր պարը։

Մեթոտ ուսենալով Ա.— կը դիւրացնէ նիւթին դիւրացումը, քանի որ աւելորդ մասերը մերկացած յղկուած պիտի հրամցուին։

Բ.— Ժամանակ և ուժ կը խնայուի, քանի որ շարժումի, այսինքն մտքի յառաջացումի համար թափուելիք աւելորդ սպառումները կը խնայուին։

Գ.— Կշռուած, մաթեմաթիքական հաշիւներու ձեւով որոշուած քայլեր կը նպաստեն տղուն տակաւին քնացող ճիգին արթննալուն եւ ինքնաշխատութեան մղուելուն։

Երբ մեթոտին այս արժէքը կուտանք, զայն ամէն բանի չենք վերածեր, քանզի մեթոտը կը լրանայ, կը զօրանայ ուսուցչին անհատականութեամբ և փոխադարձաբար։

Եթէ մէկը՝ անունդ, միւսը ջերմութիւնն է, անհատականութեան շէնշող ճառագայթներու իր տաքութեամբ զօրացած ծառին նոր կեանք կրնայ տալ։ Ու այդ ծառը անհատականութենէ զուրկ մեթոտն է։

ԱՐՈՒԵՍՏ.— Նիւթին ներկայացման և կիրարկման մէջ ուսուցչին ցոյց տուած ճարպիկութիւնը ուսուցչին արուեստն է։ Ուսուցչին արուեստին ամենամեծ նպատակներէն մին հետաքրքրութիւնը արթնցնել է։

Ով որ չի հասնիր անոր, չի յաջողիր։

Մանուկը արտաքոյ կարգի սուր աչքեր ունի և լաւ իմացականութիւն ուսուցչին անհամար թերութիւնները՝ որքան ալ փոքր ըլլան՝ տեսնելու։

Ուրեմն ուսուցիչը վարպետ արուեստագէտի մը նման հանդերձաւորելու է իր մեթոտը։

ՁԵՒԵՐ.— Երկու ճամբայ կայ միտքն ու աշխարհը կապելու։

Վերլուծական.— Ամբողջին մասին կը դիմուի։ Նախադասութենէն գրին կ'առաջնորդուի աշակերտը։ Բրօֆ. Մատաթեանի ընթերցանութեան դասագիրքը այս մեթոտով շինուած է։

Համադրական.—Մասէն՝ ամբողջին։ Պ.Պ. Թումանեան, Լիսեցեան, Սեղբոսեանի Լուսաբեր Այբբենարանը այս մեթոտն ունի։

Ուսուցիչը կրնայ ճարտարօրէն այս երկուքը միացնել և այն ատեն մեթոտը կ'ըլլայ կատարեալ։ Կան գիտութիւններ, նիւթեր, որ վերլուծական և կամ ալ նոր հնամաղրական մեթոտով լաւագոյն կուսուցուին։

Այն երկու մեթոտներէն ոեէ մէկն ալ, որ ընդունինք, զանոնք կիրարկելու համար ունինք հետեւեալ ձեւերը,

1.— Բանախօսական։— Բանախօսել կը նշանակէ պատմել, նկարագրել, պատկերացնել, պարզաբանել։

Բանախօսական մեթոտը ամենագիւրին միջոցն է՝ գոնէ այս տարիներուն՝ աշակերտը կապելու։ Եթէ ուսուցիչը կամի, թող թուաբանութեան դասն անգամ բանախօսութեան փոխէ, ու աշակերտները պիտի հմայուին, առանց մազաչափ օգուտ տեսնելու։ Բայց ուսուցիչը քիչ մ'աւելի տարբեր մտածելու է։ Օգտակարը հաճելիին չզոհել իր առաջին հոգը ըլլալու է։

Արդ՝ բանախօսական օգտակար ըլլալու համար ըլլալու է՝

ա.— ազատ, ուսուցիչը իր նիւթին այնքան տիրացած ըլլալուէ, որ գրքին չկապուի։ Ասով նախ՝ հեղինակութիւն կը դառնայ և յետոյ՝ աչքը աշակերտներուն ուղղած ըլլալուն, զանոնք լարուած և ուշադիր կը պահէ։

բ.— Որոշ ու պարզ։— Ցատկութիւնը առաջին պայմանն է դասաւանդման։ Ցատկութիւնը դասաւանդման համեմն է։ Նկարագրութիւնները ըլլալու են մասերու բաժնուած, կարճ նախադասութիւններով և դիւրահասկնալի բառերով։

գ.— պայծառ, ստեղծագործ, դիւրահասկնալի։— Այնքան վառ գոյներով ներկայացուելու է, ու աշակերտին միտքը ինքզինք հոն զգայ։ Միշտ թանձրացեալ նիւթով տալու է։

դ.— Դանդաղ։— Ուսանողին միտքը չկրնար հապճեպով տրուած բանախօսութեան մը հետեւիլ։

ե.— կենդանի, թարմ, զգայուն։— Ուսուցիչը իր նիւթին հաւատալու, անով շահագրգռուելու է։ Սիրտն ու հոգին գնելու է նիւթին մէջ։ Ինչ որ սրտէն կուգայ սրտերուն կուտայ։ Իբր բեռ կատարելու չէ բանախօսութիւնը։ Աշակերտը ինքզինք ուսուցիչին բերնէն բղխող ջերմ զգացումներուն տակ զգալու է։ Ուսուցչին բառերը աշակերտին երեւակայութիւնը կենդանացնելու, հետաքրքրութիւնը արթնցնելու է։ Նոյն ատեն բառերը կապելու է առարկային, նկարչական, բանաստեղծական կառուցուածքներ երեւան բերելու է։ Վէպեր հիւսելու է։ Խօսիլ ու ընդդիմախօսել տրամերգական կենդանութիւն կը մտցնեն։

Նկարագրութեան ու պատմուածքի ատեն նիւթին համաձայն կեցուածք, ճարտասանական շարժուձեւ, ձայնի ելեւէջ աշակերտը թմրութենէն հեռու կը պահեն։

Ձայնը ո՛չ բարձր, ո՛չ ցած, այլ բնական, ազդու, տպաւորիչ և աւելի կենդանի ըլլալու է։

զ.— Սեղմ։— Պարապ բառերը ձգելու է։ Քիչ բառերով շատ ըսելու արուեստը գիտնալու է ուսուցիչը։

Բանախօսութիւնը ընդմիջելու է պարբերական հարց պատասխանով։

Կարող բանախօս մը մանկան երեւակայութիւնը կենդանացնէ, ասնոր սրտին ճամբան կը գտնէ, հետաքրքրութիւնը կ'արթնցնէ, ուշադրութիւնը կը գրաւէ, կամքին կ'ազդէ։

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿ

„ԿԱՆԱՉ ԳԻՐՔ"
ԴԱՇՆԱԿ-ՀՕՑՊՈՒՆԻ ՄԱՍԻՆ

Էնկիւրիի մէջ հրատարակուած է «Կանաչ Գիրք» մը, որ պաշտօնական հանգամանք ունի և մանրամասն տեղեկութիւն կուտայ ԴԱՇՆԱԿ-ՀՕՑՊՈՒՆԻ՝ միութեան մասին։ Այդ գրքին մէջ արտատպուած են արաբական կարգ մը թերթերու հրատարակութիւնները, ինչպէս նաև հայկական խնդիրներու մասին կարգ մը ակնարկութիւններ, ուր ի մէջ այլոց կ'ըսուի.— «Թէև փորձեցին հայերը մեծ Հայաստանի մը երազով թունաւորել, սակայն հայերը որոնք խելացի և իմաստուն են՝ այս գրգռութեանց գործիք չեղան, այլ միայն դաշնակցականները նետուեցան այդ գործին մէջ։ Սակայն ասոնք ալ, նկատելով որ առանձին չէին կրնար գործը գլուխ հանել, օտարներու դրամական աջակցութիւնը ապահովելու համար միացան կարգ մը քիւրտ թափառականներու և մասնաւորաբար «ՀԱՅԿԵԱՆ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ» միութեան հետ, և կազմեցին «ԴԱՇՆԱԿ – ՀՕՑՊՕՆ» անուն միութիւն մը»։

Գիրքը շարունակելով իր յայտնութիւնները, կ'ըսէ թէ Դաշնակները և Հոյպուններ Բարիզի մէջ ժողով մը գումարած են, ուր տրուած որոշումներու համաձայն, Կիլիկիոյ և Երեւանի մէջ երկու հայաստան կազմուելով, ասոնց միջեւ ալ Քիւրտիստան մը պիտի ստեղծուի եղեր։ Այս որոշումն մասին կրկին տեսակցելու նպատակաւ, Հայերը առաջարկեր են երկրորդ ժողով մը գումարել Պէյրութի մէջ, սակայն հոդ երկուստեք համաձայնութիւն գոյացած չըլլալով՝ ընդդիմադիր հատուած մը Երեւան եկած է։

Դիրքը ապա կ'անդրադառնայ Ադրբի վերջին ըմբոստական շարժումի պարագաներուն և կ'ըսէ թէ, հակառակ անոր որ այդ շարժումը ամբողջութեամբ նուաճուեցաւ, Մարբէշալ Ֆրանշէ Տ'Էսբրէյ կը ձեռնարկէ Սուրիոյ մէջ ըմբոստական նոր շարժում մը կազմակերպել։

ՀՕԿԻ ՊԱՐԱՇԱՆԴԷՍԸ

«Ապագայ» կը գրէ.— ՀՕկի Փարիզեան մասնաճիւղերուն կողմէ կազմակերպուած պարահանդէսը տեղի ունեցաւ ամսոյս 18ի շաբաթ գիշեր Hortiqulture-ի սրահին մէջ։ Ժողովուրդական խուռն բազմութիւն մը ներկայ էր եւ ստեղծուած էր որքան մտերմական, նոյնքան խանդավառ մթնոլորտ մը։

Պարահանդէսին սկիզբը ներկայացուեցաւ «Ֆիլմի դպրոցը» սիրող դերասաններու կողմէ։ Դեղարուեստական բաժնին իրենց մասնակցութիւնը բերած էին ՀՕկի երգչախումբը կազմուած ընդունակ և ներդաշնակ տարրերէ, Թառխթ Աբգար և ուրիշներ։

Պարահանդէսին փայրը կաւելցնէր Լիւնա-Բառքի ճաղի խումբը, առանձին օրքէսթրի մը կողքին։

նախօսութիւնը։ Աշակերտը ինքզինք ուսուցիչին բերնէն բղխող ջերմ զգացումներուն տակ զգալու է։ Ուսուցչին բառերը աշակերտին երեւակայութիւնը կենդանացնելու, հետաքրքրութիւնը արթնցնելու է։ Նոյն ատեն բառերը կապելու է առարկային, նկարչական, բանաստեղծական կառուցուածքներ երեւան բերելու է։ Վէպեր հիւսելու է։ Խօսիլ ու ընդդիմախօսել տրամերգական կենդանութիւն կը մտցնեն։

Նկարագրութեան ու պատմուածքի ատեն նիւթին համաձայն կեցուածք, ճարտասանական շարժուձեւ, ձայնի ելեւէջ աշակերտը թմրութենէն հեռու կը պահեն։

Ձայնը ո՛չ բարձր, ո՛չ ցած, այլ բնական, ազդու, տպաւորիչ և աւելի կենդանի ըլլալու է։

զ.— Սեղմ։— Պարապ բառերը ձգելու է։ Քիչ բառերով շատ ըսելու արուեստը գիտնալու է ուսուցիչը։

Բանախօսութիւնը ընդմիջելու է պարբերական հարց պատասխանով։

Կարող բանախօս մը մանկան երեւակայութիւնը կենդանացնէ, ասնոր սրտին ճամբան կը գտնէ, հետաքրքրութիւնը կ'արթնցնէ, ուշադրութիւնը կը գրաւէ, կամքին կ'ազդէ։

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿ

ՀԱՅԿ. ԿԵԱՆՔ

ՍՏԱՑԱԾ ԵՆՔ.— Ստացանք — «Պատօնական Յայտարարութիւն Հալէպի մէջ գումարուած Կիլիկեան թեմերու պատգամաւորական ժողովին»ը:

ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐ ՇԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ. Աթոռակից Վեհ. Բարգէն Կաթողիկոսին Հալէպի մէջ տուած թէյասեղանին առթիւ հանգանակութիւն մը եղաւ Պէյրութի մէջ եկեղեցի մը շինելու համար, և գոյացաւ 419 ոսկի Սուրիական:

Պ.Յովհաննէս Նահհաս 200 Օսմ. հնչ. ոսկի տուաւ Եագուպիէյի մէջ եկեղեցի մը շինելու համար:

Պ.Ե. Տէմիրճեան 100 Օսմ.հնչ. ոսկի խոստացաւ, եթէ Հալէպի մէջ ալ նման քայլ մը առնուի:

ԿԻԼԻԿԵԱՆԻ ԹԷՕԱՍԵԼԱՆԸ ԻՆՑԱՏԻՒ ԱԹՈՌԱԿԻՑ ՎԵՀԱՓԱՌ ԲԱՐԳԷՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ.— Հալէպի Կիլիկեան Միութիւնը 29 Ապրիլ, Զատիկի օրը հաւեր թէյասեղան մը տուաւ ի պատիւ Աթոռակից Վեհ. Բարգէն Կաթողիկոսին: Խօսեցան Տ. Ներսէս Քահ. Պապաեան, Տ.Ղեւոնդ Քահ. Նահապետեան, Պատ.Ա. Շիրճեան, Պ. Պ. Տօք. Թօփճեան, Ն. Փստաքճեան և ուրիշներ:

Վեհափառ Տ. Բարգէն Կաթողիկոսի գոհունակութեան և շնորհակալութեան, վերջին խօսքէն յետոյ, թէյասեղանը վերջացաւ գիշերուան ժամը 1ին, շափազանց գոհ և ուրախ տպաւորութեան մը տակ:

ՀԱՅ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆ.— Պէյրութի մէջ կազմուած է «Հայ Աշխատանքի Միութիւն» մը, նպատակ ունենալով նիւթապէս եւ բարոյապէս բարձրացնել հայ աշխատաւորին վիճակը: Որպէս միջոց կը նախատեսէ 1.— Անգործներուն գործ հայթայթել: 2.— Հիւանդ ու թշուառ արհեստաւորին օգնել: 3.— Աժան գնով ապրուստի միջոցներ ստեղծել քոօբերատիվի ձեւով: 4.— Խնայողական անտուկի դրութիւն: 5.— Արհեստներու մէջ զարգանալու և մասնագէտ դառնալու դիւրութիւններ տալ: 6.— Արհեստաւորը փրկել ապականիչ ազդեցութիւններէ, և անոր աշխատանքին իրաւունքը պաշտպանել:

Այս միութիւնը, անցեալ 3 Մայիս, Կիրակի օրը, Ցիսուսեան Հայրերու համալսարանի սրահին մէջ ունեցաւ գեղարուեստական ցերեկոյթ մը, ուր խօսեցան Հայր տր Լավէրնէթի, (Ատանայի Ցիսուսեան Գոլէճի նախկին տնօրէնը՝ հայու մը չափ մաքուր հայերէնով) Պ. Պ. Մ. Տամատեան, Տօք. Մելքոնեան և Հայր Լեւոն Բէչէճեան:

Հանդէսին ներկայ էին Արհպ. Արփիարեան Գերապայծառ և Ցիսուսեան Հայր Փուատը Պատ և ուրիշ շատ մը երեւելիներ՝ օտար թէ հայ:

Կը բացակայէին միայն Լուսաւորչական և Բողոքական եկեղեցականները:

ՆԵՐԳԱՂԹԸ ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ.— Ասկէ առաջ Հայաստանի կառավարութիւնը որոշած էր 8000 նոր գաղթականներ ընդունիլ այս տարի: Վարչապետ Պ. Սահակ Տ. Դաբղիէլեան այս մասին Մոսկուայի մէջ խորհրդակցութիւններ կատարելէ յետոյ, մեկնած է Հայաստան: Մօտ ատենէն վերջնական կարգադրութիւններ հաւանական կը նկատուին կը գրէ Պոլսոյ «ՇԱՐԺՈՒՄ» շաբաթաթերթը:

ՆՈՐ ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏԻ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ.— Բնիկ Տիգրանակերտցի Պ. Եղիշէ Զէրչեան «Պայքար» թերթին նամակ մը գրելով կը յայտնէ թէ Ամերիկեան «Պօրտ» ընկերութեան քով կը գտնուի 525,000 տոլարի գումար մը, զոր ատենօք անոր յանձնած են երեք Տիգրանակերտցիներ, Տօքթ. Թոփրահանեան 75,000, Յովհաննէս Ճանտօնճեան 40,000 և Արսլան Սահակեան – Զօփուրեան 50,000 տոլար: Նամակագիրը կ'աւելցնէ թէ այս երեք կլոտակներուն վաւերաթուղթերը կը գտնուին Տիգրանակերտի Վերաշինած Միութեան քով, և կը թելադրէ որ դիմումներ կատարուին այս գումարը ստանալու և անով Նոր – Տիգրանակերտ աւանը շինելու համար Հայաստանի մէջ. ինչպէս շինուած են Նոր-Խարբերդ, Նոր-Արաբկիր, Նոր – Մալաթիա եւ ուրիշներ:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

ՎԵՀԱՓԱՌՆԵՐԸ ՊԷՅՐՈՒԹ ԿԸ ԺԱՄԱՆԷՆ Վաղը ժամը երեքին

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Սահակ Բ. և աթոռակից Տ.Տ. Բարգէն կաթողիկոսները ալէպէն պիտի վերադառնան ամսոյս 10ին կիրակի օր և ճիշդ ժամը 3ին պիտի գտնուին Ս. Նշան եկեղեցին ուր 'ի պատիւ վեհափառներու ազգ. շքեղ ընդունելութիւն մը պիտի ըլլայ: Այս առթիւ կը հրաւիրենք ամբողջ Լիբանանի հայութիւնը բերելու իր յարգանքի բաժինը:

Ընդունելութեան բացառիկ և հանդիսաւոր հանգամանքը նկատի առնելով կը խնդրուի բոլոր ազգայիններէ լրջօրէն ուշադրութեան առնել եւ գործադրել հետեւեալ որոշումները:

Ա.– ԴԻՄԱՒՈՐՈՂՆԵՐ.— 1.— Զահլէ մեկնիլ փափաքողները ժամը առառաւեղն 11էն. 2.– Ալէյ մեկնելու ժամը 1 1/2 ին: 3.– Ֆալրընշիպէք մեկնելու ժամը 2էն սկսեալ պէտք է մեկնին Պէյրութէն վերոյիշեալ վայրերը:

Փափաքելի է որ Զահլէ և Ալէյ դիմաւորողները հաւաքուին ազգային առաջնորդարան և մեկնին խմբակիր վերեւյիշուած ժամերուն:

Բ.— ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.– Ն. Ս. Օծութիւնք իրենց հետեւորդներով պիտի գան ուղղակի Ս. Նշան եկեղեցի ուր պիտի առաջնորդուին հրաշափառով: Արարողութենէ վերջ մանկապարտէզի սրահին մէջ տեղի պիտի ունենան պաշտօնական ընդունելութիւններ միմիայն օտար եւ Ազգ. Մարմիններու եւ անձնաւորութեանց ու հրաւիրատոմս ունեցող միութիւններու ներկայացուցիչներուն:

Պաշտօնական ընդունելութիւնները լրանալէ վերջ վեհափառները պիտի առաջնորդուին Ազգ. Առաջնորդարան որով պատշգամէն պիտի տան իրենց օրհնութիւնները ժողովուրդեան եւ քիչ մը հանգստանալէ վերջ անմիջապէս պիտի մեկնին Անթիլեաս: փափաքողները կրնան հետեւիլ օթոներով Անթիլեասի թափօրին:

Անթիլեասի ճամբան՝ Նէհրի կամուրջին մօտ Անդր–Նէհրի հայերու կողմանէ յարգանքի կամար մը պիտի կանգնի ուրկէ պիտի թոցնեն աւանդական զոյգ աղաւնին. Ն.Ս.Օծութիւնք նոյն տեղէն անցքի պահուն վայրկեան մը սպասելով այն տեղի ժողովուրդեան ալ պիտի տան իրենց օրհնութիւնները

Նոյն օրը Անթիլեասի մէջ ընդունելութիւն պիտի չկատարուի:

Կը յուսանք թէ ինչպէս Հալէպ այնպէս ալ հոս հայ ժողովուրդը իր համազգային յարգանքի և համակրանքի արտայայտութիւնները պիտի կատարէ ամենախիստ կարգապահութեամբ և ազգ. արժանապատուութեան վայելուչ ձեւով:

ԾԱՆՕԹ.— Մոռացութեան մը պատճառով թիւրիմացութիւններու տեղի չտալու համար կը խնդրուի Հայրենակցական Միութիւններու Վարչութիւններից կանխաւ ստանալ իրենց հրաւիրատոմսերը Ազգ. Առաջնորդարանէն:

Օրինակելի կարգ ու կանոնը պահելու և որեւէ կերպով խառնաշփոթութեանց տեղի չտալու համար կը խնդրուի մեր սիրելի ազգայիններէն որ անվերապահօրէն կէտառկէտ գործադրեն կարգադիր յանձնախումբի անդամներուն հրահանգները:

Ս. Նշան եկեղեցիի մեծ դուռը յատկացուած պիտի ըլլայ վեհափառներու՝ պաշտօնական մարմիններու՝ և մտից տոմս ունեցող հրաւիրեալներու մուտքին իսկ մեծ սէրայի դիմացի դուռը ժողովուրդին:

Ջերմապէս կը յանձնարարուի ծնողքներուն պզտիկներ չբերել իրենց հետ:

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՍՈՒՐԻՈՅ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՕՐԸ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Տեղական կառավարութիւնը չէ ուզած պաշտօնական սգատօն ընել այս տարի նկատելով որ պօյքոթաժի դէպքերը պատճառ կը դառնան զայն ցոյցի փոխելու:

Ընդհակառակը Դամասկոսի կառավարութիւնը պաշտօնապէս կատարած է սգատօնը, հակառակ նման կացութեան:

«Էլ-Ֆպա» Դամասկոսեան թերթը կը մատնանշէ երկու կառավարութիւններու շարժելակերպը, նոյն կացութեան առջեւ:

ՊՕՅՔՕԹ ՖՐԷՐՆԵՐՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Թերթերը քանիցս արձանագրած են, օտար վարժարաններու սղութիւնը և անոր ազդեցութիւնը ժողովուրդի աղքատ դասակարգին վրայ: Կ'երեւի թէ Պէյրութի Ֆրէրներու վարժարանին մի քանի գիշերօթիկ աշակերտները տրուած կերակուրները չհաւնելով պօյքօթ ըրած են:

Դպրոցին տնօրէնութիւնը նման կացութեան մը առջեւ վտարած է պօյքօթճիները:

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Ռուսիէթները եւ Թուրքերը Ժընէվի մէջ

ԺԸՆԷՎ, 6 ՄԱՅԻՍ.— Եւրոպական համաձայնութեան պիւրօն հրաւիրած է Ռուսիոյ եւ Թուրքիոյ ներկայացուցիչները, Ժընէվ գտնուելու 15 Մայիսին:

Գերմանիոյ եւ Ռումանիոյ միջեւ

ՊԷՐԼԻՆ, 6 ՄԱՅԻՍ.— Գերմանօ-Ռումէն վաճառականական համաձայնութեան մասին կատարուած բանակցութիւնները ընդհատուած են:

Փոքր համաձայնութիւնը եւ Եւրոպական Միութիւնը

ՊՈՒՔՐԷՇ, 6 ՄԱՅԻՍ.— Փոքր համաձայնութեան պատկանող պետութիւնց համաժողովը, վերջացած է: Զէկօ-Սլաւոքիոյ, Հիւսօ-Սլաւիոյ եւ Ռումանիոյ ներկայացուցիչները հաւաքաբար բողոքած են Աւստրօ-Գերման տնտեսական համաձայնութեան դէմ: Եւ պահանջած են, Պրիանի ծրագրին անմիջական գործադրութիւնը:

Մուսթաֆա Քէմալ կրկին նախագահ

ԷՆԿԻՒՐԻ, 4 (Ռ).— Մուսթաֆա Քէմալ փաշա նոր տրջանի մը համար կրկին Թուրքիոյ Հանրապետութեան նախագահ ընտրուեցաւ: Զորրորդ անգամն է որ ան կը վերընտրուի:

Անգլիոյ մէջ ալ երկրաշարժ

ԼՈՆՏՈՆ, 4 (Ռ).— Հազարաւոր անձեր երկիւղի մատնուած երբ երկրաշարժ տեղի ունեցաւ: Անգլիոյ մէջ պատահած երկրաշարժի ամենամեծ դէպքը կը համարուի ներկայ եղածը: Շատեր չկրցան հասկնալ թէ երկրաշարժ կ'ըլլայ, վերջէն տարածուած լուրերէն միայն իմացան: Կ'ըսուի թէ տուներ ալ փլած են եւ ծխնելոյզները կործանած: Զոհեր չկան: Բնակիչները փողոցները թափեցան կիսամերկ:

ՄԵԾ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ ՀԱՅ ԱՌԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՄԷՋ

14 ՄԱՅԻՍ 1931 ՇԻՆԳՇԱԲԹԻ ԺԱՄԸ 9-ԻՆ

Պիտէ նուագէ դասական դժուարին կտորներ, իր հեղինակութենէ, և Կոմիտաս Վարդապետի

Տեղւոյս լաւագոյն երգողներու մասնակցութեամբ՝ պիտի երգեն հեղինակութիւններէն 5 երգեր, քառաձայն և մեներգ դաշնակի ընկեր սկցութեամբ

Տիկ. Savranskyի

Գիները ժողովրդական են

ՊՐՆ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՊԷՐՊԷՐՅԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

— 204 —

նումը, վերսկսաւ Ճանթըքօք, անկեղծօրէն կը խոստովանիմ թէ սաստիկ ցաւ մը զգաց, կարծելով թէ տակաւին կապուած էք այդ տարաբախտին, որուն տխուր վախճանը ողբացողներէն առաջինն եմ ես:

Բայց այժմ, վստահ եմ թէ, նէ հասկցած է որ դուք պարզապէս հնազանդած էք խղճի խայթին որ առթած էր ձեզ այդ խեղճ կնոջ մահուանը մէջ ծանր պատասխանատուութիւն մը ունեցած ըլալու վախը, եւ եթէ այդ զգացումը – որ պատիւ կը բերէ ձեզի – ճշդած էր ձեր դիրքը:

Ուստի, ոեւէ ամպ չկրնար բարձրանալ ձեր երկուքին մէջտեղը... Ոեւէ տխուր յիշատակ չկրնար խռովել երջանկութիւնը՝ զոր կ'սպառէ ձեզի:

Շուտով դիմակազերծ պիտի ըլլայ Պէլֆէկօր, և օր մը, փոխադարձ սէր մը մոռցնել պիտի տայ այն ցաւալի վայրկեանները զոր կ'ապրիք՝ այժմ:

— Ո՜հ պարոն Շանթըքօք, գոչեց Ժաք, որուն աչքերը լեցած էին ուրախութեան արցունքներով, չեմ կրնար ըսել թէ ինչ աստիճան երջանիկ կ'ընէք զիս: Ներեցէք ինծի, եթէ իմ յուզմանս մէջ չեմ կարող գտնել պէտք եղած բառերը...

— Բառերը բան մը չեն, սիրելի զաւակս, հաւաստեց Շանթըքօք. միմիայն սիրտը՝ պէտք է նայիլ, եւ կը կարծեմ թէ ըստ բաւականին ճանչցած եմ ձերինը, վստահ ըլլալու համար որ ան արժանի է ասոնք՝ զոր կարողացած էք նուաճել:

Ժաք ուրախութենէն խելակորոյս, բազուկներուն մէջը նետուեցաւ գաղտնի ոստիկանին, որ զբ կեց զայն այնպէս ինչպէս պիտի ընէր հայր մը իր որդւոյն:

Յետոյ ծաներօրէն Շանթըքօք յարեց.

— Այժմ անմիջապէս պէտք է առնէք Ֆանֆա-

— 201 —

— Ոչ միայն պէտք է յուսանք, այլ և պէտք է որ վստահ ըլլանք:

— Ուրեմն, ըստ ձեզի, Պէլֆէկօրն է որ թունաւորած է զայն:

— Բացարձակապէս.

— Եւ հետեւաբար, արդէն իսկ իմ վրաս բեռցուցած ամբաստանութիւնները աւելցնելու համար:

— Զուրի պէս յստակ է այդ:

— Եւ ցարդ յաջողած է, քանի որ Մէնարտիէ ինծի դէմ կը գործէ:

Ու գաղտնի ոստիկանին ձեռքէն բռնելով լրաբերը գոչեց.

— Ո՜հ; պարոն Շանթըքօք, եթէ համբուս վրայ ձեզի հանդիպած չըլլայի, կորսուած պիտի ըլլայի, քանի որ առանձինն երբէք չպիտի կարողանայի դէմ դնել այս սադայէլական մեքենայութիւններուն:

— Ուր՝ մն, գոչեց գաղտնի ոստիկանը, լաւ իրած եմ թոյլ տալով այդ քալ կօթրէին, որպէսզի «Բարբարոս Աստուածներու սրահը մացնէ ձեզ:

— Չեմ գիտեր թէ ինչպէս իմ երախտագիտութիւնս կրնամ յայտնել ձեզի:

— Այլևս պէտք չկայ հին յիշատակներու... ինքզինքնուդ վրայ կասկածանքներու.. ինչպէս և սրտի առուծներու վրայ... յարեց գաղտնի ոստիկանները թապաւորը:

— Ի՜նչ, քանի որ ձեզ իմ մօտս կ'ելգամ... ինծի հետ... գ-չեց «Բրթի Բարիզիէն»ը, երիտասարդ քաղաքակիցը:

Եւ աւելցուց.

— Ոչինչ թող տուէք որ հարցում մը ընեմ ձեզի:

— Անդրեմ, հարցուցէք

Բամպակէն շաքար եւ միս

Տօք. Զարլս Հ. Հրրթի, նախկին նախագահ Ամերիկեան Քիմիաբանութեան Ընկերութեան, Ալբանիա քաղաքին մէջ ցուցադրած է բամպակէն պատրաստուած շաքար եւ «միս»:

Տօք. Հրրթի կ'ըսէ թէ կարգ մը քիմիական գործողութիւններով գիտութիւնը կարող եղած է բամպակէն պատրաստել անուշ եւ լուծելի շաքար մը, որ մարմնոյն մէջէն կանցնի առանց փոփոխութեան, կարելի ընծայելով որ մարդիկ ուտեն, ինչ ոնուշեղէն որ ուզեն, առանց վախնալու թէ իր պիտի կտրեն կամ հիւանդ պիտի ըլլան: Քիմիագէտներ յաջողած են նաեւ բամպակի հունցէն շինել տեսակ մը կերակուր (մարդոց համար) որ կրնայ օր մը միսին տեղը բռնել:

Այս միսը երկու փորձագէտներու առջեւ ճաշակած են երկայ այրեր ու կիներ, ու կը վկայեն թէ շատ համեղ է: Նոր շաքարը որ Xyloss կ'ըսուի, կը պատրաստուի բամպակի հունցին կեղեւէն, որ այժմ կովերու կը տրուի իբրեւ կերակուր: Հիմա տակաւին փոքր քանակութեամբ կ'ստացուի, բայց, ըստ Տօք. Հրրթիի, միշ ատենէն, սովորական շաքարին հետ միասին, պիտի գտնուի սեղանները վրայ: Տօքթորը կ'ըսէ թէ բամպակի հունցին «միս»ը հարիւրին յիսուն ԲՐՈԹԷՆի սնունդին կէսը կը պարունակէ:

ՄԵԾ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

ՊՐՆ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

Զուրգակահար եւ երգահան, Շրջանաւարտ Աթէնքի Ազգ. Երաժշտանոցէն, Փոխ-Տնօրէն Կիպրոսի Ցուցական երաժշտանոցին

Տեղի պիտի ունենայ

14 ՄԱՅԻՍ 1931 ՇԻՆԳՇԱԲԹԻ ԺԱՄԸ 9-ԻՆ

Հայ Աւետարանական եկեղեցիին մէջ

Մանրամասնութիւնները յայտագրով

Մ. Ա. Ը.ԵԱՆ ՎԵՐԱՇԻՆԵԱԼ ԲԵՄԻՆ ՎՐԱՅ

9 ՄԱՅԻՍ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ ՃԻՇՏ 8,30ԻՆ

Մ. Ա. Ը.ԵԱՆ ԿԱՐՈՂԱԳՈՅՆ ՈՅԺԵՐԸ ՄԻԱՍՆԱԲԱՐ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷՆ՝

ՊՕՐԻՈՎ

ՈՂԲԵՐԳԱԿԱՆ ԾԱՂՐԱՆՔ

ԹԱՏԵՐԱԽԱՂ 3 ԱՐԱՐ

Տիեզերքի մէջ մարդը հիւլէ մըն է:

Ի՞նչ կարժէ այդ հիւլէն, երբ փոխադարձ յարգանքն ու հաւատարմութիւնը կորսնցնէ:

Ահա թատերախաղ մը որը կ'ապացուցանէ փոխադարձ սիրոյ եւ հաւատարմութեան գեղեցիկ առաւելութիւնները:

Դէպքը տեղի կ'ունենայ Ֆրանսական յեղափոխութեան վերջին տարին(1794)ին Նանթի մօտակայ գ'ուլերէն մէկուն մէջ:

Ելի

Մեծանուն Բանաստեղծ Ա. ՓԱՆՈՅԵԱՆի երջալիր կատակերգութիւնը՝

ԵՐԿՈՒ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐ

ՄԻՋՆԱՐԱՐՆԵՐՈՒՆ ԸՆՏԻՐ ՆՈՒԱԳ

ՄՈՒՏՔ՝—Ա. Կարգ 30 Ս.Դ. Բ. Կարգ 20 Ս.Դ—Անդամներուն Ա. Կարգ 20— Ս.Դ.Բ. Կարգ 15 — Ուսանողներու՝ Ա. Կարգ .25 Ս. Դ.

LE DANUBE

SOCIETÉ ANON. D'ASSURANCES GENÉRALES

Fondée à Vienne en 1867

ՏԱՆԻՒՊ

Ընդհանուր Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՀԻՄՆԵԱԼԻ ՎԻԵՆՆԱ 1867-ԻՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ	Ոսկի Ֆրք.	36,000,000
ԱՊԱՀՈՎՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ	» »	218,000,000
Ի ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԵՆԷՆ ԱՎԵՐՎԱՃԱՐՈՒԱԾ	» »	388,000,000

Տանիւպի

Աշխարհածանօթ ապահովագրութիւններ, ամենանպաստաւոր պայմաններու կ'ապահովեն կեանքի եւ արկածի ապահովագրութիւններ,

Ինչպէս նաեւ արկածի հետեւանքով ամբողջական եւ մասնակի անկարող վիճակի մէջ գտնուողներուն եւ հիւանդութեան հետեւանքով անկարող անձանց ապահովագրութիւններ:

ՍԻԿԱՐԷԹԻ ԵՒ ԾԽԽՈՏԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՄԱԹՈՍԵԱՆ,

ԾԽԵՑԷՔ

իր ամենաընտիր եւ հոտաւէտ սիկարէթները

Բոյալ Սամսոն Վէգիր

ՀԱԼԷՊ ԵԿՈՂԵՂԵՌՈՒՆ ԱԶՔԸ ԸԼՈՅՍ

ՕԹԷԼ ՔԼԱՐԻՃ

ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ՕԴԱՍՈՒՆ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐՈՎ

Հալէպի ամենախելուն Հրապարակի վրայ, Նոյաշէն

ՄԵԾ ՊԱՆԴՈԿ

Տէր եւ Տնօրէն Մ. ՄԱՐԲԻԼԻԱՆ

ՕԹԷԼ ԼԻԲԱՆԱՆ, ԶԱՀԼԷ

Օթեւանեցէք Զահլէի Հայկական հանրածանօթ

ՕԹԷԼ ԼԻԲԱՆԱՆԸ

Զինուորականներուն կէս գին գիշերելու

Դիւրութիւններ մասնաւոր տուն ուզողներուն

Տէր և տնօրէն Յ. Յ. ՅՈՎՍԿԻՄԵԱՆ

ՕԹԷԼ ԼԻՒՔՍ

Ս. ՀԱԼԷ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ Գ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ

Կեդրոնական ամենագեղեցիկ դիրքի վրայ, բոլորովին նոր կահաւորում մաքուր եւ անթերի սպասարկութիւն եւ դիւրատչելի գին Արեւելեան եւ Եւրոպական համեղ ճաշ. ընտանիներու համար մասնաւոր դիւրութիւն

ՍԵՐ ՆՇԱՆԱԲԱՆ է 1-մաքրութիւն, 2-մաքրութիւն, 3-մաքրութիւն:

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Բնիկ Նաճարեանի Փանոս Աւետարանը կը փնտռէ իր քոյրը Սիրանոյշ Մ. Ամենը. հայրը Աւետիս մայրը Թամամ, եղբայրը Փանոս Ամերիկայի մէջ Գէորգ հպիս. Արքանանի ձեռամբ ամուսնացած և ապա Ամերիկա գացած է: Գիտցողներէն կը խնդրուի յուր տալ խմբագրութեանս հասցէով:

Ամերիկահայ թերթերէն կը խնդրուի արտատպել, բարեսիրաբար:

Փնտռեցէք ամէն տեղ իր նմանը չ'ունեցող

"ՔԻԻԲԲԷՐ"

Զուս Գերմանական գարեջուրը

Մուրիոյ և Լիբանանի Միակ Ներկայացուցիչ՝

Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

10 Մուք – Մուրսոք Պէյրութ

ՏՕՔԹ. Ա. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ներքին, կանանց, մանկանց, աչքի և վեներական հիւանդութեանց

Վերջին մէթոտներով կը դարմանէ հին եւ նոր ՋԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆԸ, ՍԻՖԻԼԻՍԸ

Զորեքշաբթի օրերը ձրի

Իր դարմանատունը կը գտնուի Մէն Լու փողոցը (Էլրէֆիլ)

ՏՕՔԹ. Յ. ՅՈՎՍԱՓԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Ինամքով և կատարեալ ձեռնհասութեամբ կը դարմանէ ակռայի վերաբերեալ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ:

Կը պատրաստէ ոսկրէ և ոսկի արուեստական ակռաներ:

Զափաւոր գին, արագ եւ մաքուր գործ:

Պասքա–Ֆօվգանի Պէյրութ

Ատամնաբոյժ

ՏՕՔԹ. ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՊԱՐՈՆԵԱՆ

Կատարեալ խղճամտութեամբ կը դարմանէ. ԱԿՌԱՑԻ և ԲԵՐԸՆ հիւանդութիւնները, եւ կը շինէ ոսկիէ ոսկրէ ամէն տեսակ ակռաներ

Հասցէ՝ ՐԻՒ ԲԱՍԹԷՕՐ

Պէյրութ (Նիր Իսթ Լիկի կից)

Ա. Հ. ՀԱՃԻՊԱԼԵԱՆ

ԵՂԲԱՐՔ

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ

ԳՈՀԱՐԱՂԱՃԱՌ

Սուք Բաատ Հանի թիւ 81

Պէյրութ

ՃԱՇԱՐԱՆ ՍՐԱՐԱՏ

ՊՈՒՐՃԻ ՎՐԱՅ

Ճ Ա Շ

ԿԷՍՕՐԻՆ ԵՒ ԻՐԻԿՈՒՆ

(Ամսականով 11 ոսկի սրկն.)

ԽՄԻՉՔ – ԱՄԷՆ-ՏԵՍԱԿԻ ՄԱՁԱՅՈՎ

Կատարեալ Մաքրութիւն

Տէր և Տնօրէն

ԲԱՐԹՈՂԻՄԷՈՍ ԹԷՐԶԵԱՆ

Տպագրական եւ Տուփի գործ եթէ ունենաք առանց վարանելու դիմեցէք «Լիբանան» տպարանի:

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

«Լիբանան»ի յարգելի բաժանորդներէն կը խնդրուի իրենց բաժանորդագրութեան հաշիւը մարել:

ԼԻԲԱՆԱՆ ԳԸ ԾԱԽՈՒԻ

Անանեան Գրատուն Պէյրութ

Մ. Նաճարեան « Նահր

Տօնիկեան Գրատուն « (Թէմբ)

Բարսեղ Շահինեան Դամասկոս

Ֆ. Տէմիրճեան (Հալէպ)

— Եթէ Պէլֆէկոր, ըսա ձեր կարծիքին թունաւորած է այդ տարաբախտ Սիմոնը, անպայման պէտք է որ մեղսակիցներ ունեցած լլլայ տունին մէջ:

— Ճիշդ իմ կարծիքս ալ այդ է, և առաջին գործս պիտի ըլլայ փնտռել զայն, անմիջապէս որ Պառոն Բաբիյյոնէն հասկնամ այն մարդուն անունը որուն տուած է «Բիւճհիէրի դիւթական մատեանը»:

— Կը տեսնէք թէ ամէն ինչ լաւ կ'ընթանայ... Շատ անգամներ առեղծուածներ լուծած եմ ամենափոքր նշաններով, որոնց ուրիշները կարեւորութիւն իսկ տուած չեն... Որովհետեւ ինչպէս որ կը տեսնէք լաւ գաղտնի ոստիկան մը ըլլալու համար պէտք է ամէն բանէ առաջ հոգերան մը ըլլալ:

— Եւ Դուք հասած էք այն աստիճանին, որ ոչէ բան չի խուսաբիր ձեր աչքէն:

Բարի ժպիտով մը անուանի գաղտնի ոստիկանը շարունակեց.

— Արդարև, երբեմն ինծի պատահած է որ գաղտնիքներ երեւան հանեմ:

Շանթըքօք լռեց: Ժաք, շուարած կ'սպասէր:

Բարուքեամբ գինքը դիտելով, Շանթըքօք շարունակեց:

— Այս ձեռքը զոր բնութեան կը պարտիմ, յաճախ թոյլ տուած է ինծի խուզարկութիւններ ընելէ զերծ կացուցանել տալ անոնք՝ զոր կը հարցափորձեմ, եւ որոնց երկչոտութիւնը կ'արգիլէ զիրենք ինծի ըսելէ գանոնք... որ սակայն հաճելի պիտի ըլլար լսել իրենց բերնէն:

— Պարոն Շանթըքօք...

— Կ'ուզէ՞ք որ ձեր տեղը ես խօսիմ:

— Լաւ:

— Ուրեմն...

Եւ գորովալից ու սքանչելի բարեսրտութեամբ մը անուանի գաղտնի ոստիկանը շարունակեց.

— Ուրեմն, դուք էք որ կը խօսիք:

— Ինքզինքս մտիկ կ'ընեմ, ժպտեցաւ Պէլկարտ, յուսոյ ճառագայթումովը կազդուրուած:

Գոլէթի հայրը յարեց.

— Պարոն Շանթըքօք, կը սիրեմ ձեր ազնիկը... Ժաք սարսռաց.

— Լաւ գուշակեցի՞, հարցուց սրամտօրէն խորագէտ գաղտնի ոստիկանը:

— Անտակակոյս:

Եւ գաղտնի ոստիկանը, յարեց.

— Միշտ դուք էք որ կը խօսիք:

— Ո՛չ պարոն Շանթըքօք... գոչեց Ժաք, երիտասարդական խանդով մը... Այս անգամ, կարգը իմն է:

— Կեցցէ՛ս,

— Եւ աշխուժօրէն, լրաբերը յայտարարեց.

— Այո, կը սիրեմ Օր. Գոլէթը, և պատիւ ունիմ, պարոն Շանթըքօք իր ձեռքը խնդրելու ձեզմէ:

Շանթըքօք, հայրական խանդաղատանքի ակնարկով մը պարուրելով զայն, պատասխանեց.

— Շատ լաւ սիրելի բարեկամս, քանի որ ազնիկս ալ ձեզի կը սիրէ:

— Հակառակ...

Լրագրողը լռեց... իրեն այնպէս թուեցաւ թէ եթէ անյայտացողին անունը արտասանէր, խաղաղ ու հեշտալի անկրկիտը որուն մէջ կ'ապրէր քանի մը վայրկեաններէ ի վեր անմիջապէս պիտի փարատէր:

Երբոր ազնիկս տեսաւ այս դիշերուան այնքան յանկարծական ու այնքան տնխոհեմ ձեր մեկ-

ՄԱՍԱՄՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՁԳՏԻ

Ամիրեանցներուն ջնջել

ՀԱՅԿԱՆ ՋՈՐՔԵՐԸ 1800 ՀՈԳԻ ԳԼԽԱՏԵՑԻՆ